

afb. 8. Architect Van der Steur ontwierp een zeer kenmerkend gebouw aan het Burgemeester s'Jacobplein; de foto toont het gebouw in de jaren vijftig. De ingang van het Maritiem Museum bevond zich links en die van het Nationaal Instituut voor Scheepvaart en Scheepsbouw rechts.
(foto collectie Maritiem Museum Rotterdam)

Qua ontwerp mag er sprake zijn van één gebouw, uit het bouwproces blijkt toch duidelijk dat er twee musea namens twee verschillende opdrachtgevers gevestigd zullen worden. Het Instituut kan in de loop van 1943 zijn nieuwe pand betrekken terwijl in september van dat jaar de bouw van de maritieme vleugel wordt stopgezet op last van de bezetter. Voor het Maritiem Museum duurt het, vooral door de oorlog en de nasleep daarvan, tot de herfst van 1948 voordat het een eigen huis heeft met voor die tijd alle moderne faciliteiten als een bibliotheek en restauratiewerkplaatsen.³⁰

Together Apart

De oorlogsjaren zijn moeilijk voor het museum: een groot deel van de collectie wordt uit voorzorg voor nieuw onheil ondergebracht in 's-Graveland en de kelder wordt gevorderd door de *Wehrmacht*. Maar on-

danks alles blijft het publiek komen. Al jaren beweegt het bezoekersaantal zich tussen de tien- en vijftienduizend. Naarmate de levensomstandigheden nijpender worden, stijgt het bezoekersaantal. In 1942 bedraagt dat nog ruim 14.000, in 1943 bijna 25.000 en in 1944, wanneer het museum eind september zijn deuren moet sluiten vanwege de algehele ontregeling van het dagelijks leven, zijn er al ruim 20.000 bezoekers geregistreerd. Hofstra blijkt een voortvarend en veelzijdig directeur die in staat is om tegelijkertijd zijn museum door deze uitzonderlijke omstandigheden te loodsen, het nieuwbouwproces aan te sturen en daarnaast wetenschappelijk te presteren. In 1947 wordt hij, naast zijn directeurschap, bijzonder hoogleraar Afrikaanse Volkenkunde aan de Universiteit van Leiden. Wanneer zijn grote klus, de verwezenlijking van het nieuwe Maritiem Museum erop zit, verlaat hij het museum om per 1 september